

शालपुष्पैः विल्वप्रवालतुलसीदलमालतीभिस्तत्त्वा पूजया
मिजगदीश्वरिभे प्रसीद पुष्पाणि देवदुर्गरसोद्भूतः कृष्ण
गुरुसमन्वितः आनीताय मया धूपो भवति प्रतिगृह्यतां
धूपं त्वं ज्योतिः सर्वदेवानां ते जसां ते जउत्तमं आत्तज्यो
तिपरं धाम दीपो यं प्रतिगृह्यतां दीपं अन्नं च विविधं स्वा
दुर्गैः षड्भिः समन्वितं भक्ष्यं भोज्यं समायुक्तं नैवेद्यं प्रति
गृह्यतां नैवेद्यं पुनराचमनीयं प्रलपाचलसमभूतं
समाचम्य करोहूर्तनकज्वारुगृह्यतां जगतः पते
नं द्रुदं फलमिति फलं कर्पूरं लालवं गादिताम्वली
शुतं कसुकस्य फलं चैव ताम्बूलं प्रतिगृह्यतां तां वृत्तं

२५
ह/ गर्भेतिदक्षिणावज्रमाणिक्यवैदूर्यमुक्ताविद्रुममंडितं पु
त्र/ ष्यरागसमायुक्तं काज्जनं प्रतिगृह्यतां सुवर्णेषुष्पमूचन्द्र
३/ दित्येव च धरणीविद्युदग्निस्तथैव च त्वमेव सर्वतेजोसि
आर्तिक्यमप्रतिगृह्यतां नीराजनं अथनामपूजाउमायै
नमः गौर्यै नमः पार्वत्यै नमः जगद्धात्र्यैः जगत्प्रतिष्ठायै शा
निरूपिणे ये हराय नमः महेश्वराय शम्भवे शूलपाणये नमः
पिनाकधृषे शिवाय यशुपतये महादेवाये पुष्पाञ्जलिं
यानि कानि च पापानि जन्मान्तरकृतानि च तानि सर्वाणि न
शंतिप्रदक्षिणाय देयदे प्रदक्षिणा अन्यथा शरणं नास्ति त्व

मेव शरणं ममतस्मात्कारुण्यभावे नरक्षरसु महेश्वरी
ति नमस्कारः ततो वैरावपात्रस्थं वायनं दद्यात् अनं सु
वर्णपात्रस्थं सवस्त्रफलदक्षिणं वायनं गौरि विप्राय ददा
मि प्रीतये तव सौभाग्यारोग्यकामानां सर्वसंपत्सद्भ्ये गौ
री गिरी शनुष्टार्थं वायनं नेददा म्यह मिति मन्त्राभ्यां वाय
नं दद्यात् अथ कथा मंदारमाला कुलितालकायै कपाल
मालांङ्कितशेषराग दिव्याम्बरायै च दिगंबराय नमः शिवा
यै च नमः शिवाय कैलासशिखरे रम्ये गौरी एच्छति शुद्धं
गुह्याद्गुह्यतरं गुह्यं कथयस्व महेश्वर सर्वपापधर्मसर्वस्व

ह. मल्यायासंमहत्फलं प्रसन्नोसियदानाथतथ्यं ब्रह्मिमम
 ब्र. प्रतः केनत्वं हिमयाप्राप्ततयोदानव्रतादिना औनादि
 ४ मध्यनिधनोभर्ताचैवजगत्प्रभुः दृश्यरउवाच शृणुदेति
 प्रवक्ष्यामि तवाग्रेव्रतमुत्तमं यद्वाप्यममसर्वस्वकथाया
 मितवाप्रिये यथाचोडुगणोचन्द्रोग्रहाराणां भानुरेवच व
 र्णाणाञ्च यथाविप्रोदेवानां विष्णुरुत्तमाः नदीषु च यथा ग
 ङ्गापुराणानां तु भारतं वेदानां च यथा सामद्विद्याणां म
 ना यथा पुराणवेदसर्वस्व आगमेन यथोदितं एकाग्रता
 शृणुष्वे तत् यथादृष्टपुरातनं येन पुण्यप्रभावेण प्राप्तमर्धा ४

सनंमम तत्सर्वकथयिष्येहं त्वंममप्रेमसीयतः भाद्रे
 मासि सिते पक्षे तृतीयाहस्तसोमयुक् तदनुष्ठानमात्रे
 ण सर्वपापैः प्रमुच्यते शृणु देवित्वया पूर्वं यद्भूतं चरितं
 महत् तत्सर्वकथयिष्यामि यथावृत्तं हिमाचले यावत्पु
 वाच कथं कृतं मयानाथ व्रतानां मुत्तमं व्रतं तत्सर्वं श्रोतु
 मिच्छामि त्वत्सकाशात् महेश्वर ईश्वर उवाच आसीत्
 नमहादिभ्यो हिमवान्नगउत्तमः नानाभूतिसमाकीर्णो
 नानादुमसमाकुलः नानापाक्षिसमायुक्तो नानासृगवि
 चित्रितः यत्र देवाः सगन्धर्वाः सिद्धचारणगुह्यकाः विचरन्

ह. नियथा देवि गन्धर्वध्वनिसङ्घः लांस्फाटिकैः काञ्चनैः शृ-
 ङ्गैर्मणिर्वैदूर्यभूषितैः भुजैर्लिखन्निवाकाशं सुहृदो मन्दि-
 रं यथा हिमैर्न सहितो नित्यं गङ्गा ध्वनिविनिनादितः या-
 वतित्वं तत्र वाल्ये परमं चाचरन्तपः अद्वादशकंदे-
 विधुम्रपानमधोमुखी सम्बत्सरं चतुःषष्टी पक्वपणी-
 शनं कृतं दृष्ट्वा तातेन तत्कष्टं चिन्तया दुःखितो भवत्-
 कस्मै देया मया कन्या एवं चिन्तातुरो भवत् तदेवां वर-
 तः प्राप्नो ब्रह्म पुनस्तु धर्मवित् नारदो मुनिशार्दूलः शै-
 लपुत्री दिदृक्षु या दत्त्वा चर्च विष्ट रम्याद्यै नारदो योक्त

वानगिरः शैल उवाच किमर्थं मागमः स्वामिन् वदस्व मुनि-
 सत्तम महद्भाग्येन संग्रासं त्वदागमनमुत्तमं नारद उवाच
 शृणु शैलेन्द्र मेवाक्यं विष्णुना प्रेषितोऽस्म्यहं योग्यं योग्या-
 यदा तव्यं कन्या रत्नमिदं त्वया वासुदेव समो नास्ति ब्रह्म-
 विष्णु शिवादिषु तस्मै देया त्वया कन्या अत्रार्थं समाप्तं म-
 म गिरिरुवाच वासुदेवः स्वयं देवः कन्यां प्रार्थयते यदि
 तदामया प्रदातव्या त्वदागमनगौवात्तदुत्प्रेवं गदितं श्रु-
 त्वा तस्य त्वत्तदर्थं मुनिः यथो पीतांबरधरं शङ्खचक्रग-
 दाधरं कृताञ्जलिपुटीभूत्वा मुनीन्द्रस्तमभाषत नारद

ह. उवाच शुणु देव भवत्कार्यं विवाहो निश्चितस्तव हिमनां
 ब्र. स्तुतदांगौरीमुवाच वचनं मुदाहृतासित्वं मया पुत्रिदेवा
 ह. यगरुडध्वजे श्रुत्वा वाक्यं पितुर्देवीसखीभिः सहिता
 वने सिंहव्याघ्रमृगैर्व्याप्ते तत्र सुप्तासिनिर्जने संख्युवा
 च किमर्थं दुःखिता देविकथयस्व ममाग्रतः यतो भवत्य
 भिहितं करिष्ये हं न संशयः पार्वत्युवाच सखि प्रिये शृणु
 त्वद्यमनोभिसूचितं मम कथं न च भार्तां करिष्ये हं न सं
 शयः एतन्मे चिन्तितं कार्यं ताते न कृतमन्यथा तस्माद्देहय
 रित्यागं करिष्ये हं सखि प्रिये पार्वत्या वचनं श्रुत्वा सखी

वचनं सज्ज्वीत् पिता यन्न न जानाति गमीष्या मोहितहृत्
 वृत्त्येवं संमतं कृत्वा नीतासित्वं महद्वनं पिता निरीक्षयामा
 सहिमवांस्तु गृहे गृहे केन नीतासि मे पुत्री देवदानव किं
 चरैः नारदाय कृतं सत्यं किं दास्ये गरुडध्वजं दूत्येव श्रि
 तया विष्टो मूर्च्छितो निपयात ह हाहा कृत्वा प्रधावन्निलो
 कास्ते गिरिपुङ्गवं उचुर्गिरिवरं सर्वमुच्छिहेतुं गिरेवद् गिरि
 रुवाच दुःखस्य हेतुं शृणु त कन्यारत्नं हृतं मम दंष्ट्रावाका
 लसर्पेण सिंहव्याघ्रेण वाहता न जाने क्व गता पुत्री केन दु
 रेण वाहता च कथं शोकसंतप्तो वातेनेव महातरुः गिरिव

ह. नाद्वनं यातस्तदा लोकनकारणात् सिंहव्याघ्रेष्वभ
 ब्र. ह्वैरहिभिः सहितं वनम् त्वचापि विपिने घोरे व्रजनी
 ७ सखिभिः सह तत्र दृष्ट्वा मंदीरं म्यांतीरे च महागुहां
 तां प्रविश्य सर्वसाई मन्त्रभोगविवर्जिता संस्थाप्य व
 लुकापिराडं पार्वत्या सहितं मम यातृतीयाभाद्रपदे ह
 स्तनक्षत्रसंयुता तत्र वादित्रगीतेन रात्रौ जागरां कृतं
 तेन तत्र प्रभावेण आसनं च नितं मम संप्राप्तो हंतदा तत्र
 यत्र त्वं सखिभिः सह प्रसन्नोऽस्मि मया प्रोक्तं वरं ब्रूहि वर
 नने पार्वत्युवाच यदि देव प्रसन्नोऽसि भर्ता भवतु मे हरः

तथेत्युक्त्वा तां देवीकैलासं पुनरागतः ततः प्रभाते संप्रा
 सेनद्या सर्वं विसृजितं पारणांतु कृतं तत्र सर्वसाई त्व
 या शुभं हिमवानपितं देशमाजगाम वनं च न चतुरा
 शानिरीक्षंस्तु विह्वलः पतितः पुनः दृष्टं तत्र नदीतीरे प्र
 सुप्तं कन्यकाद्वयं उत्थाप्योत्संगमारोष्य रोदनं कृतवान्
 गिरिः सिंहव्याघ्रादि भल्लूकवने दुष्टे कुतः स्थिता पार्व
 त्युवाच शृणु तात मया ज्ञातं त्वं दास्यसीं श्वराय मां तदय
 म्पाकृतं तात तेनाहं वनमागता ददासि तात यदि मामीश्व
 राय तदा गृहं आगमिष्यामि नैवं चेदिह स्थास्यामि निश्चितं

ह.
ब्र.
८

नथेत्युक्ताहिमवतानीतासित्वंगृहं प्रति पश्चाद्गतात्वा म.
स्माकं कृत्वा वैवाहिकीं क्रियां तेन व्रतप्रभावे न सौभाग्यं
साधितं त्वया अद्यापि व्रतराजस्तु न कस्यापि निवेदिनः ना
मस्य व्रतराजस्य शृणु देवियथा भवत् आलिभिर्हरिता य
स्मादतः सा हरितालिका पार्वत्युवाच नामैदं कथितं त
स्य विधिं वक्ष्ये नारीणां व्रतमीदृशं करिष्यामि प्रयत्नेन य
दि सौभाग्यमिच्छसि तोरणादिप्रकर्तव्यं कदलीस्तम्भम
रिडितं आच्छाद्य पट्टवस्त्रेस्तु नानावर्णी विचित्रितैः चन्दने
न सुगन्धेन लेपयेद्गृहमराड्यं शङ्खभैरीमृदङ्गैस्तु कारयेत्

दत्तमप्रभो किं सुरार्थं किं फलं चास्मकं न च कि
यते व्रत ईश्वर उवाच शृणु देवि विधिव